

İstanbul,
Sayı,

23.06.2014
40299 Gündem.

İSTANBUL
BAROSU
BAŞKANLIĞI

ADALET BAKANLIĞI'NA
ANKARA

Bilindiği üzere Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca beraat eden ve kendisini vekil ile temsil ettiren sanık yararına hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedilmektedir. Avukatlık Kanunu uyarınca avukata ait olan bu ücretin avukat tarafından vekil sıfatıyla tahsili istemi, avukatlığın ve avukatlık sözleşmesinin doğal gereğidir.

Ancak meslektaşlarımızdan gelen yakınmalardan, beraat eden ve kendisini vekille temsil ettiren sanık yararına hazine aleyhine hükmedilen vekâlet ücretinin avukatlar yerine bizzat beraat eden sanığa ödenmesi yönünde görüşünüz olduğu gerekçe gösterilerek avukatlara ödeme yapılmadığı bildirilmiştir. Aynı yakınmalarda bu görüşün "yazılı" olarak ilgili kurumlara gönderildiği de not edilmektedir.

Bakanlığınızın yukarıda belirtilen yönde bir görüş oluşturup oluşturmadığı, bu yakınmanın konusu olan iddia/görüş vârit ise yasal dayanağının yeniden tartışılarak bildirilmesi hususunu takdirlerinize sunarım.

Saygılarımla.

Av. Doç. Dr. Ümit KOCASAKAL
İstanbul Barosu Başkanı

102/

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 99343242/19169/869-15/1019/2644

26/08/2014

Konu : Beraat Eden Sanık Lehine
Hükmedilen Vekalet Ücreti

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞINA

İlgi: 23/06/2014 tarihli ve 40299 sayılı yazınız.

İlgi yazıda, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca beraat eden ve kendisini vekil ile temsil ettiren sanık yararına hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedildiği, Avukatlık Kanunu uyarınca avukata ait olan bu ücretin avukat tarafından vekil sıfatıyla tahsili istemi avukatlığın ve avukatlık sözleşmesinin doğal gereği olduğu, ancak meslektaşlarınızdan gelen yakınmalardan, beraat eden ve kendisini vekille temsil ettiren sanık yararına hazine aleyhine hükmedilen vekalet ücretinin avukatlar yerine bizzat beraat eden sanığa ödenmesi yönünde görüşümüz olduğu gerekçe gösterilerek avukatlara ödeme yapılmadığının bildirildiği, Bakanlığımızın yukarıda belirtilen yönde bir görüş oluşturup oluşturmadığı ve konuya ilişkin iddia/görüş var ise yasal dayanağının yeniden tartışılarak bildirilmesi istenilmektedir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "Yargılama giderleri" başlıklı 324 üncü maddesinde; "(1) Harçlar ve tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri ile soruşturma ve kovuşturma evrelerinde yargılamanın yürütülmesi amacıyla Devlet Hazinesinden yapılan her türlü harcamalar ve taraflarca yapılan ödemeler yargılama giderleridir.

(2) Hüküm ve kararda yargılama giderlerinin kimlere yükletileceği gösterilir.

(3) Giderlerin miktarı ile iki taraftan birinin diğerine ödemesi gereken paranın miktarını mahkeme başkanı veya hâkim belirler.

(4) Devlete ait yargılama giderlerine ilişkin kararlar, Harçlar Kanunu hükümlerine göre; kişisel haklara ilişkin kararlar, 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu hükümlerine göre yerine getirilir. (Ek cümle: 02/07/2012-6352/100 md.) Devlete ait yargılama giderlerinin 21/07/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 106 nci maddesindeki terkin edilmesi gereken tutarlardan az olması halinde, bu giderin Devlet Hazinesine yüklenmesine karar verilir.

(5) Türkçe bilmeyen ya da engelli olan şüpheli, sanık, mağdur veya tanık için görevlendirilen tercümanın giderleri, yargılama gideri sayılmaz ve bu giderler Devlet Hazinesince karşılanır.",

Aynı Kanunun "Beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilmesi hâlinde gider" başlıklı 327 nci maddesinde; "(1) Hakkında beraat veya ceza verilmesine yer olmadığına karar verilen kişi, sadece kendi kusurundan ileri gelen giderleri ödemeye mahkûm edilir.

(2) *Bu kişinin önceden ödemek zorunda kaldığı giderler, Devlet Hazinesince üstlenilir.* ", hükümleri yer almaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun "Avukatlık ücreti" başlıklı 164 üncü maddesinde; " *Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade eder.*

Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.

İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz.

Avukatlık asgarî ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılamaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuruluna bildirilir.(Değişik üçüncü ve dördüncü cümle:13/01/2004 – 5043/5 md.) Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır.

Dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez. " hükmü yer almaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı tarafından çıkarılan 28/12/2013 tarihli ve 28865 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin "Ceza davalarında ücret" başlıklı 13 üncü maddesinde; " **(1) Kamu davasına katılma üzerine, mahkumiyete karar verilmiş ise vekili bulunan katılan lehine Tarifenin ikinci kısım ikinci bölümünde belirlenen avukatlık ücreti sanığa yükletilir.**

(2) *Ceza hükmü taşıyan özel yasa, tüzük ve kararnamelere göre yalnız para cezasına hükmolunan davalarda tarifeye göre belirlenecek avukatlık ücreti hükmolunan para cezası tutarını geçemez.*

(3) *CMK 141 ve devamı maddelerine göre tazminat için Ağır Ceza Mahkemelerine yapılan başvurularda, tarifenin üçüncü kısmı gereğince avukatlık ücretine hükmedilir. Şu kadar ki, hükmedilecek bu ücret ikinci kısmın ikinci bölümünün onuncu sıra numarasındaki ücretten az olamaz.*

(4) *Çocuk mahkemelerinde görülen davalarda, asliye ceza; çocuk ağır ceza mahkemelerinde görülen davalarda da ağır ceza mahkemeleri için Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde öngörülen maktu ücretlere ilişkin hükümler uygulanır.*

(5) Beraat eden ve kendisini vekil ile temsil ettiren sanık yararına hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedilir..." denilmektedir.

Yargıtay 4.Hukuk Dairesinin E:2004/8728 , K:2004/9114 sayılı içtihat metninde yer alan "Yargılama sonunda hüküm, ancak davanın tarafları hakkında verilebilir. Yargılama giderleri de hükmün sonuçlarına göre yanların sorumlulukları ile ilgili bulunduğundan, hüküm ile birlikte karara bağlanması gerekir. (29/05/1957 tarih ve 4/16 sayılı İBK) .

Ayrıca, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun E:2005/1, K2005/65 sayılı içtihat metninde ve Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün 19/08/2011 tarihli ve B.03.3.CİG.0.05-045.02-170-2011/605/43975 sayılı Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığına hitaplı görüş yazısında konuya açıklık getirilmiştir.

4667 sayılı yasanın 77 nci maddesiyle değişik 1136 sayılı Kanunun 164/son maddesinde "Dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet

ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez." hükmü yer almaktadır. Ayrıca Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 3 üncü maddesinde de *"Yargı yerlerince avukata ait olmak üzere karşı tarafa yükletilecek vekalet ücreti ..."* biçiminde anılan yasa hükmüne koşut bir düzenlemeye de yer verilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere gerek 1136 sayılı Kanun ve gerekse yasaya dayalı olarak hazırlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde yer alan düzenlemeler; Hukuk Muhakemeleri Kanununun, davanın taraflarına ve hükmün kimlere yönelik olarak kurulacağına ilişkin hükümlerini kaldırıcı veya değiştirici nitelikte değildir. Aksine, hükmün ve ayrıntısı niteliğindeki yargılama giderlerinin ve bu bağlamda vekalet ücretinin, davanın tarafları hakkında kurulması gerekir. 1136 sayılı Kanundaki, *"vekalet ücreti avukata aittir"* biçimindeki düzenleme hükmü kuran mahkemeye değil, vekil ile vekil edene yönelik bir kuraldır. Bu yorum ve varılan sonuç aynı maddedeki *"bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez"* biçimindeki düzenleme ile de doğrulanmaktadır.

Bu itibarla, yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri ve Yargıtay içtihatları çerçevesinde hükmün ancak taraflar üzerinde kurulabileceği ve buna paralel olarak, mahkeme ilamlarında ödemenin sanığa yapılmasına dair hüküm verildiği göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu vekalet ücretinin beraat eden ve kendisini vekil ile temsil ettiren sanık yararına Hazine aleyhine hükmedilen maktu avukatlık ücretinin sanığın kendisine nihai kararın kesinleşmesinden sonra ödenebileceği, ayrıca sanığın yargılanması esnasında kendisini temsil eden vekilin vekaletnamesinde "ahzu kabz" yetkisinin bulunması halinde sanık adına vekalet ücretini talep etmesi halinde ödemenin sanık vekiline de yapılabileceği düşünülmektedir şeklinde görüş verilmekte olup, Başkanlığımızın görüşleri bağlayıcı olmayıp ilgili harcama birimleri tarafından değerlendirildikten sonra sanığa yada avukata ödeme yapılmaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Alpaslan AZAPAGASI

Hâkim

Bakan a.

Başkan Yardımcısı

İstanbul,

10.09.2014

Sayı, 62854

İSTANBUL
BAROSU
BAŞKANLIĞI

ADALET BAKANLIĞI'NA
/ANKARA

İLGİ

- : a) 23.06.2014 gün ve 40299 Gündem sayılı yazımız.
b) 26.08.2014 gün ve 2644 sayılı yazınız.

İlgi a) sayılı yazımız ile, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca beraat eden ve kendisini vekille temsil ettiren sanık yararına hazine aleyhine hükmedilen maktu vekalet ücretinin Avukatlık Kanunu uyarınca avukata ait olduğu, ancak Başkanlığımıza aktarılan kimi yakınmalarda bu ücretin avukat tarafından vekil sıfatı ile tahsilinin talep edildiğinde bizzat sanığa ödenmesi yönünde yazılı görüşünüz olduğu, bu görüşe dayalı olarak avukatlara ödeme yapılmadığı bildirilerek bu yönde bir görüşünüzün olup olmadığı, şikayet konusu iddia/görüş varit ise yasal dayanağının yeniden tartışılarak bildirilmesi talep edilmiştir.

İlgi b) sayılı yazınız, ile usul kurulları uyarınca yargılama giderlerinden olan yasal vekalet ücretinin hükümle birlikte davanın tarafları hakkında kurulacağı, Avukatlık Kanunu'nun 164/son fıkrasında yer alan dava sonunda kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücretinin avukata ait olduğu, bu ücretin iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemeyeceği, haczedilemeyeceğine dair düzenlemenin avukat ile vekil eden arasındaki iç ilişki olduğu, kararlar birlikte sanık yararına hükmedilen vekalet ücretinin nihai kararın kesinleşmesinden sonra sanığa ödenebileceği, ayrıca sanığı temsil eden vekilin vekaletnamesinde "ahzu kabz" yetkisinin bulunması halinde sanık adına vekalet ücretini talep etmesi halinde ödemenin sanık vekiline de yapılabileceğinin düşünüldüğü şeklinde görüş verildiği, bu görüşlerin bağlayıcı olmadığı, ilgili harcama birimleri tarafından değerlendirildikten sonra sanığa ya da avukata ödeme yapılabileceği bildirilmiştir.

Dava sonunda kararlar tarifeye dayanılarak beraat eden sanık yararına hazine aleyhine hükmedilen maktu vekalet ücretinin 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164/5. maddesi uyarınca nihai sahibi olan avukata öncelikle ödenmesini talep ederiz. Böylelikle olası vekil-müvekkil sorunun da önüne geçilecek, olası uyuşmazlıkların yargı önüne getirilmesinden önce çözümlenebilecektir.

Öte yandan her ne kadar vekile ödeme yapılabilmesi için vekaletnamesinde ahzu kabz yetkisinin aranması yönünde düşünce belirtmiş iseniz de; Türkiye Halk Bankası A.Ş Genel Müdürlüğü'nün mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 63. maddesi ile özel yetkiyi gerektiren ahzu kabz yetkisine karşılık gelen 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 74. maddesinde "hükmolunacak şeyi teslim almaya" ifadesine yer verilmediği, yeni kanunun yürürlüğünden önce "ahzu kabz" yetkisi olmayan vekaletnamelerin yeni kanunla birlikte hukuki durumunu sorduğu yazısına karşılık Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün resmi sitenizde duyurulan 24.11.2011 gün ve 29359 sayılı cevabi

ii.01 FO1-00/24.05.2006

yazısında; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun yürürlüğe girdiği 01.10.2011 tarihinden önce düzenlenmiş ve "ahzu kabz" yetkisi içermeyen vekaletnamelere dayanılarak 01.10.2011 tarihinde ve sonrasında vekaletnamede bulunmayan bir yetkinin, dolayısıyla "ahzu kabz" yetkisinin vekalet verenin iradesine aykırı bir şekilde kullanılamayacağı, söz konusu Kanunun yürürlüğe girdiği 01.10.2011 tarihinden sonra düzenlenen vekaletnamelerde ise aksi belirtilmediği sürece ahzu kabz yetkisinin kullanılabilmesi görüşü iletilmiştir.

Diğer yandan davaya vekaletin kanuni kapsamının düzenlendiği 6100 sayılı ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu 73. maddesinde: *"Davaya vekalet, kanunda özel yetki verilmesini gerektiren hususlar saklı kalmak üzere, hüküm kesinleşinceye kadar, vekilin davanın takibi için gereken bütün işlemleri yapmasına, hükmün yerine getirilmesine, yargılama giderlerinin tahsili ile buna ilişkin makbuz vermesine ve bu işlemlerin tamamının kendisine karşı da yapılabilmesine ilişkin yetkiyi kapsar."* denilmiştir.

Benzeri düzenleme mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu 62. maddesinde de yer almaktaydı. Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 14.03.1985 gün ve 1984/3522 E. 1985/2373 K. sayılı kararında; yargılama giderlerinden olan hükümle birlikte takdir olunan vekalet ücretinin ilamda adı yazılı avukat tarafından vekaletname ibrazı gerekmeksizin ilamla icraya geçilebileceği, vekaletnamesinde ahzu kabz yetkisinin aranmayacağı içtihat edilmiştir.

Böylesi bir yaklaşım, Baro tarafından Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında görevlendirilen ve vekaletnamesi olmaksızın görev belgesi ile görev yapan müdafiler yönünden de olası sorunları bertaraf edici nitelikte olacaktır.

Avukatlık Kanunu 1. ve 2. maddeleri avukatı; yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden, avukatlığı; kamu hizmeti ve serbest bir meslek, avukatlığın amacını; hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamak olarak tarif etmiştir. Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder denilerek yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflara, avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorunluluğu yüklenmiştir.

Açıklanan nedenlerle kanunen avukata ait olan ücretin vekaletname aranmaksızın hükümde adı yazılı avukata ödenmesi, avukatlara görevlerinde yardımcı olunması için ilgili birimlerinizin bilgilendirilmesini talep olunur.

Saygılarımla.

Av. Doç. Dr. Ümit KOCASAKAL
İstanbul Barosu Başkanı